

1. ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/02/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/02/2026

Σελίδα: 40

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>



(ΑΝ)ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΚΑΡΑΤΡΑΝΤΟΥ

Οι πολίτες δείχνουν προς τη Στρατηγική Αυτονομία

Το αίσθημα της ανασφάλειας έχει ενταθεί και αυτό αποτυπώνεται τόσο στα ζητήματα που προτάσσουν ως σημαντικά οι ευρωπαϊοί πολίτες όσο και στις επιλογές τους στο πλαίσιο των εκλογικών διαδικασιών. Οι ευρωπαϊοί πολίτες ζητούν σταθερά μια ΕΕ που τους προστατεύει (Europe that Protects).

Αυτή η συνθήκη αποτυπώθηκε και στο τελευταίο ευρωβαρόμετρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών, περισσότεροι από τους επτά στους δέκα, εξέφρασε έντονη ανησυχία για ζητήματα ασφάλειας. Έχει ενδιαφέρον πως οι πολίτες τοποθετήθηκαν συνολικά για ένα ευρύ φάσμα απειλών, δείχνοντας ευρεία κατανόηση για το περιβάλλον ασφάλειας, τις απειλές και τους κινδύνους. Ειδικότερα, ανέδειξαν τις ενεργές συγκρούσεις (72%), την τρομοκρατία (67%), τις φυσικές καταστροφές που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή (66%), τις κυβερνοεπιθέσεις (66%) και την ανεξέλεγκτη μετανάστευση (65%). Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον το γεγονός πως η διαφοροποίηση μεταξύ των απειλών είναι ιδιαίτερος μικρή, καθώς το ποσοστό κυμαίνεται από 65% έως 72%. Σημαντική και η παράμετρος των φυσικών καταστροφών, καθώς και η σύνδεση της έντασής τους με τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης.

Δύο ακόμη σημαντικά ζητήματα που προκαλούν ανησυχία στους πολίτες της ΕΕ είναι ο παγκόσμιος ανταγωνισμός ισχύος, καθώς οι γεωπολιτικές αναταραχές οξύνουν την ανησυχία τους, με το 52% να δηλώνει απαισιόδοξο για την πορεία του κόσμου. Το δεύτερο θέμα είναι το πεδίο της επικοινωνίας, όπου εκφράζεται ανησυχία για φαινόμενα όπως η παραπληροφόρηση (69%), η ρητορική μίσους εντός και εκτός Διαδικτύου (68%), το ψευδές περιεχόμενο που δημιουργείται από τεχνητή νοημοσύνη (68%), αλλά και η ανεπαρκής προστασία των δεδομένων (68%) και οι απειλές κατά της ελευθερίας της έκφρασης (67%). Αυτές οι τάσεις αναδεικνύουν πως οι πολίτες έχουν αντιληφθεί πως το πεδίο της ενημέρωσης και της πληροφόρησης έχει μετατραπεί και σε πεδίο αντιπαράθεσης και εξέλιξης των απειλών, με τις υβριδικές να δεσπόζουν στις αντίστοιχες στρατηγικές της ΕΕ.

Έχει ενδιαφέρον πως οι πολίτες στην Ελλάδα και στην Κύπρο εκφράζουν έντονα την ανησυχία τους, καθώς οι απαντήσεις για αυτές τις δύο χώρες συγκεντρώνουν σταθερά υψηλές τιμές και τις υψηλότερες σε θέματα παραπληροφόρησης, ρητορικής μίσους και κακόβουλης χρήσης των νέων τεχνολογιών.

Υπάρχει όμως και κάτι αισιόδοξο από αυτή την έρευνα. Το αίτημα των πολιτών για περισσότερη Ευρώπη. Το 66% των ερωτηθέντων (Ελλάδα 78%, Κύπρος 90%) θεωρεί ότι η ΕΕ πρέπει να συμβάλει πιο ενεργά στην ασφάλειά τους. Παράλληλα, το 73% συμφωνεί ότι η ΕΕ χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις, με υψηλότερα ποσοστά στην Ελλάδα (82%) και την Κύπρο (86%). Τέλος, το 40% υποστηρίζει πως η θέση της ΕΕ θα ενισχυθεί μέσα από την προτεραιότητα στην άμυνα και στην ασφάλεια.

Οι πολίτες λοιπόν έχουν συνειδητοποιήσει πως οι προκλήσεις και οι απειλές ασφάλειας είναι τόσο σύνθετες που τα κράτη-μέλη πρέπει να συνεργαστούν και να συντονιστούν από την ΕΕ για να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας προστασίας. Η κλιματική κρίση, η διεθνής τρομοκρατία, το ευρύ δίκτυο κακόβουλων δρώντων (κρατικών και μη κρατικών) στον κυβερνοχώρο, αλλά και οι γεωπολιτικές αναταραχές προϋποθέτουν κοινές απαντήσεις, ενίσχυση των μέσων και των δυνατοτήτων και κοινή ευρωπαϊκή στάση και αντίδραση.

Οι πολιτικές ηγεσίες των κρατών-μελών θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τους την προσέγγιση των πολιτών, τόσο στις πολιτικές και στις πρωτοβουλίες που προωθούν εθνικά όσο και στην υποστήριξη ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών. Οι πολίτες δείχνουν προς τον δρόμο της Στρατηγικής Αυτονομίας και η ΕΕ δεν πρέπει να διαψεύσει τις προσδοκίες τους.

Ο Τριαντάφυλλος Καρατράντος είναι διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και Νέων Απειλών, επιστημονικός συνεργάτης στο Ελληνικό Ιδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής